

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Bende Imre-utca 3 szám.	Társzerkesztő: Wagner Antal	Laptulajd. és fel. szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Égész evre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér.
---	---------------------------------------	--	--	--

Ipar és vasut.

Baja, 1909 október 14.

A város jövőjéről elmélkedett legutóbb egyik cikkében a Bajai Független Újság. A város jövő alakulásának lehetséges körvonalait akartuk ebben a cikkben megrajzolni s elmélkedésünk során arra a következtetésre jutottunk, — szerintünk nagyon helyesen — hogy a város fejlődéséhez, iparunk és kereskedelmünk felvirágoztatásához elkerülhetetlenül szükséges az, hogy Baja vasúti állomása vasúti gócponttá alakuljon át.

Ezen elmélkedésünk visszhangra talált. Hozzáértő, városunk, valamint az ország ipari viszonyait alaposan ismerő kézből származó cikket kaptunk. Csak hogy a cikkirő vagy félreértette, vagy félremagyarázta cikkünk irányát. Hiszen mindketten egy végcélt tűztünk magunk elé!

Baját a mai mozdulatlanságából kikökkenteni, előrehaladásra bírni, hogy a mai rossz kereseti viszonyokat jobbak váltsák fel.

Az, természetesen vita tárgyát sem képezheti, hogy a helyzet javulását nagyban mozdítaná elő ha a városban a meglévő ipartelepek prosperálnának, jobban prosperálnának, mint ma és ha újabb ipartelepek létesülnének. Hisz ez vita tárgyát sem képezheti. Nem egyszer, de számtalanszor hangoztattuk e helyütt, hogy ipar, főleg és mindenekfelett ipar kell a városnak.

Mi is ipartelepek létesülését sürgettük, mert azok keresetet adnak a munkásoknak, fogyasztóképesé teszi azokat és új elemeket vonz a város területére.

De hát kizárja ez azt, hogy itt vasúti gócpont fejlődjék? És tovább megyek. Elképzelhető egészséges ipar és kereskedelem jó vasúti forgalom nélkül? Az ipartelepek létesülésének egyik előfeltétele a jó, vasúti összeköttetés. Nem tudok olyan esetet elképzelni, hogy vasut nélkül ipartelepek létesüljenek, virágzó kereskedelem legyen.

Igaz, hogy Püspökladány nagy vasúti forgalma mellett is a régi falu maradt, ipar és kereskedelem nélkül, de ez nem bizonyít a mi igazunk ellen. Mert Püspökladány semmi egyéb, mint egy különféle irányú átszálló állomás. De hát

engedje meg az igen tisztelt cikkirő úr, hogy mi is hivatkozzunk példákra.

Szabadkáról nem is beszélünk, pedig hát aki ismerte Szabadkát vasútjai előtt és ismeri ma, az bizonyíthatja, hogy ez egykori jelentéktelen népességű város miként edződött nagyvárossá. Ott van a kis Bácsalmás. Amióta a baja—szabadkai szárnyvonal és a halas—regőcei vicinális szeli, azóta egész jelentékeny kereskedelem fejlődött ki ottan. És kereskedők állítása szerint, amióta a baja—bátaszéki vasút megnyílt, nagy számban keresik fel a piacukat a dunántuliak.

Azok a vasutak, amelyek megvalósítását mi sürgettük, a baja—apatini és baja—kiskőrösi egyformán nagy jelentőséggel kell hogy legyen úgy a bajai iparra, mint a bajai kereskedelemre. A baja—apatini vasút olyan fejlett agrikultur vidéket szel át, amelynek fogyasztó közönségét csakis a vasút segítségével lehetne a bajai piachoz fűzni. A kiskőrösi vasút pedig országos fontosságu. De lokális érdekekben is nagy kihatással kell lennie. Megrövidíti az utat Baja és a főváros között, meggyorsítja a személyforgalmat és olcsóbbá teszi az áruszállítást.

Nehéz elvitatni ettől a két vasúttól azt, hogy a város jövő fejlődésére nagy befolyással lesznek, ha megvalósulnak.

Minél fejlettebbek közlekedési viszonyaink, annál több kilátásunk lehet arra, hogy az ipar is fejlődni fog.

A meglévő csekélyszámú ipartelepek is csak előnyét látják annak, ha a fogyasztók, megrendelők részére minél több vasúttal jobban és jobban hozzáférhetővé teszik a helyi piacot.

Tehát jelszavunk legyen ipart és vasutat. Meggyőződésünk az, hogy jó vasúti összeköttetés meghozza az ipart is.

Munkásgimnáziumot

Baja, 1909. október 14.

Ahány valamire való vidéki város helyi lapja kerül a kezünkbe, mindenütt azt látjuk, hogy szervezik a munkásgimnáziumot.

Mindenütt, csak éppen nálunk, Baján nem. Ne hozzák nekünk ellentétül, hogy tartanak a városban szabadliceumot, a katolikus legényegyletben felolvasásokat, délutáni előadásokat, a kereskedő ifjak csütörtök estéin

tartanak felolvasást. Ezek a felolvasások, legyünk csak őszinték, célt tévesztettek, mert részben a hallgatóság értelmi színvonalán felül emelkedik, részben pedig nem is olyan irányú képzettségre van azoknak szükségük.

Olyasféle intézményre volna szükség, amely egyrészt szaktudást ad a munkásoknak és másrészt ott kezdi a tanítást, ahol a kereskedelmi vagy ipari alkalmazottak az iskolában abban hagyták.

Ezt a célt szolgálná a munkásgimnázium. Pécssett is most szervezik a munkásgimnáziumot, amely programul tűzte:

A munkásgimnázium tanfolyamainak kétféle hallgatójuk lesz: olyanok kik magukat tovább képzendő, csak bizonyos szabadon választott tárgyak előadásaira iratkoznak be hallgatók gyanánt, s olyanok, kik a polgári iskola 4 osztályáról szerzendő formai képesítés elérése céljából az összes előadandó tárgyakat hallgatják.

A munkásgimnázium 3 tanfolyamból áll s a hallgatók foglalkozásával járó szellemi szükségletekre való különös figyelemmel az első általános műveltség bizonyos fokának megadásán kívül több vonásokban előkészíti a polgári iskola I. és II. osztályára, a második évfolyam a III. osztályra s a harmadik évfolyam a IV. osztályra.

Ilyen intézményre volna minálunk is szükség. Ez üdvösen és jótékonyan hatna a bajai kereskedelmi és ipari alkalmazottak jövőjére.

Nagy célt szolgál a munkásgimnázium. Tudást, képzettséget, szélesebb látókört ad a munkásnak.

Pécssett most szervezik azt, de más városokban már régen virágzanak a munkásgimnáziumok. És mindenütt, ahol megvalósították, pompásan bevált.

Egyik legutóbbi lapunkban tettük éppen szóvá, hogy a helybeli szakegyesületekben (Kereskedő Ifjak Egylete, Katolikus Legényegylet, Munkásotthon) kellene olyan tanfolyamokat létesíteni, amelyek tanítják a hallgatóságot, előkészítik az önállóságra. Mert önálló iparosnak, vagy kereskedőnek bizony sokban megkönnyíti a létért való küzdelmet a magasabb tudás. Nos hát, ezt a célt szolgálná mindenekfelett a munkásgimnázium.

Nem hisszük, hogy nem sikerülne Baján is megszervezni a munkások iskoláját. Hiszen a mi tanintézeteink kiváló tanerők felett rendelkeznek. És meggyőződésünk az, hogy a város tanfériai készségesen állanak a nemes cél szolgálatába. Munkájukat, fáradságukat természetesen nem kívánhatnók ingyenesnek.

A személyi és dologi kiadások fedezésére, éppen úgy mint más városokban, nálunk is csekély tandíjat kellene megállapítani.

Meg kell kísérelni minálunk a munkásgimnázium megvalósítását.

Telefonhírek.

Budapest, 1909. október 14.

A képviselőház ülése.

A képviselőház mai ülésén, amelyet Justh Gyula elnök d. e. 10 órakor nyitott meg,

Lázár Pál indokolta meg azon indítványát, amelyben kimondatni akarja, hogy az osztrák vasutak tarifa harcát torolják meg.

Kossuth Ferenc megígéri, hogy az osztrák vasutak tarifa túlkapásait a maga hatáskörében fogja megtorolni.

Lázár Pál Kossuth beszédének hatása alatt visszavonta indítványát és így természetesen nem is tüzik ki napirendre. Ezután megejtették a választásokat.

Alelnökök lettek: Gróf Batthyány Tivadar és Méray Lajos. Jegyzők: Benedek János, Torockay Viktor báró, Raisz Aladár és Szmeccsányi György.

Választás után napirendi indítványt tett Justh Gyula. Ez szerint a Ház legközelebbi ülése kedden lesz és napirendjére a földadó bizottság tiz tagjának megválasztása tűzetik ki

Nagy György ezzel szemben indítványozza, hogy tartson a Ház holnap is ülést és tárgyalják a bankbizottság jelentését.

Hock János felszólalása után elfogadta a Ház az elnök napirend indítványát.

A politikai helyzet.

A megoldás felé.

— Tanácskozások. — Andrassy és Tisza. — Wlassics Gyula szerepe. — Kristóffy a királynál. —

A politikai helyzet alaposan összekuszált fonalait egyelőre még nem sikerült kibonyolítani. A mai nappal sem történt valami jelentős lépés a megoldás felé és mégis vannak akik azt hiszik, hogy a válság megoldása már a közel jövőben be fog következni.

A mai nap eseménye az a hosszú tanácskozás, amelyet a kabinet tagjai délelőtti tiz-től egész délutáni két óráig folytattak.

A tanácskozást már az ülés előtt kezdték meg Wekerle Sándor miniszterelnök, Andrassy Gyula belügyminiszter és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter. A tanácskozás elejével képviselőház munkarendjével foglalkozott. Később azonban belevonták Apponyi Albert gróf kultuszminisztert is. Ekkor már kétségtelenül a politika válságos helyzetével foglalkoztak.

Déli 12 órakor vendég érkezett a Ház folyosójára. Wlassics Gyula volt az, a volt kultuszminiszter, a közigazgatási bíróság ezidőszerinti elnöke. Wlassics délután félkettőkor hagyta el a tanácskozás színhelyét és amikor a távozót megkérdezték az ujságírók, hogy mi a határozat, Wlassics rendkívül rezerváltan viselkedett és csak annyit mondott, hogy:

— Azt hiszem a dolog még nem bírja el a nyilvánosságot és így nem is nyilatkozhatom.

Beavatottak tudni vélik, hogy Wlassicsnak a jövő alakulásánál nagy szerepe lesz. Ő közvetít ezidőszerint Andrassy Gyula és Tisza István között.

Kristóffyról is van hír. A bécsi Fremdenblatt és a Vaterland állítása szerint Kristóffy, a darabont belügyminiszter ma audiencián volt a király előtt. Ez a hír azonban nincsen megerősítve.

NAPIHIREK.

Akiről megfélekedtek.

— Levél a Szerkesztőhöz —

Dr. Boszkovitz Mór bátaszéki községi orvos, azon alkalomból, hogy lapunkban megemlékeztünk a baja—bátaszéki hid érdekében kifejtett munkásságáról, a következő sorokat intézte felelős szerkesztőnkhez:

Tekintetes dr. Valentin Emil úrnak Baján.

Mélyen tisztelt Uram!

Véletlenül kezemhez jutott a »Bajai Független Ujság« október 10-ről keltezett száma, melyben csekélységemről méltóztatott megemlékezni. Igazán bevallva, jól esett ama egynehány sor, mely elismerőleg megemlékszik csekélységemről, annál is inkább, mert ebben a néhány sorban találok szülővárosom részéről az egyedüli erkölcsi jutalmat, melyet egy negyedszázad lankadatlan munka után magamnak ki tudtam vinni. Mint bajai születésű, munkálkodásom egész ideje alatt osztatlanul a baja—bátaszéki vasut létesítésénél, épügy vágyódásom netovábbja szülővárosom érdeke, mint tartózkodásom helye szemem előtt lebegett, amit nemcsak szóbeli agitációimmal, hanem kétszáznál több cikkeim által bebizonyítottam. Talán emberi hiúságomnak jól esett volna, ha 25 évi munkálkodásomról szülővárosom törvényhatósága csak pár szóval is megemlékezett volna anélkül, hogy nekem egyszerű körorvosnak vajmi jegyzőkönyvi

közünetet szavazott volna. De végeredményben nem is számítottam én ilyesmire, nekem elégtételül szolgál, hogy azon munkát, melyért annyi ideig önzetlenül küzdöttem, teljesült. Elégtételül szolgál, hogy tekintetes Szerkesztő úr megemlékezett rólam és b. lapjában megjelent sorai által talán nekem is juttatott egy kis helyet, hogy mint szerény fűszál az elismerő koszoruban résztvegyek. Ne tessék szerénytelenségnek, vagy bármely irányban való tolatodásnak venni, ha arra vagyok bátor tekintetes Szerkesztő urat felkérni, hogy eme soraimat becses lapjában sziveskednék közölni. Ujból irántambani jó indulatát megköszönve maradtam alázatos hive

Dr. Boszkovitz Mór.

Elmebetegek családi ápolása. A bajai központi elmebeteggyógyosztályában újítás lép életbe. Meghonosítják az általunk sürgetett családi ápolási rendszert.

Meghonosítják Baján az elmebetegek családi ápolását. A belügyminiszter rendelete folytán egyelőre huszonhét csendes elmebeteget helyeznek el családoknál. Ezekért a betegekért fizet a kormány az ápoló családoknak napi egy korona ápolási díjat. Kötelessége a családnak a betegekkel jól bánni, kellő étkezést és megfelelő lakást adni. Az elmebetegek gyógykezeléséhez szükséges, hogy azoknak foglalkozásuk legyen, ezért a betegeket az ápoló családnak nem csak joguk, de kötelességük foglalkoztatni mezőgazdasági, ipari vagy egyéb a beteg figyelmét lekötő munkával.

A belügyminiszter Baját a délmagyarországi családi ápolási telep központjává akarja kifejleszteni.

Ipari továbbképző tanfolyam Baján. Az ipari továbbképző tanfolyamnak vezetősége a következő *Értesítő*t küldte szét: *Értesítő* az iparosok továbbképző tanfolyamairól. A m. kir. technológiai iparmúzeum intézkedése folytán a küszöbön álló télen iparosok számára a következő tanfolyamokat fogjuk szervezni:

1. *Üzleti fogalmazás*, kedden és csütörtökön este 6—8-ig, előadó: Mihályffy Ferenc polg. iskolai tanár, kezdet november 4-én.

2. *Gyakorlati számítás és mértan*, szerdán és szombaton este 6—8-ig, előadó: Heller Richárd polg. iskolai igazgató, kezdet november 3-án.

3. *Ipari könyvvezetés*, hétfőn és pénteken este 6—8-ig, előadó: Klossy Lajos takarékpénztári pénztáros, kezdet november 5-én.

4. *Szerkesztő-, ábrázolómérten és szakrajz*, (előbbi főleg lakatosok, asztalosok, utóbbi szobafestők, kárpitások, aranyművesek számára), kedden és pénteken este 6—8-ig, vasárnap délelőtt 9—12, előadó: Gáspár János főgimn. tanár, kezdet november 5-én.

5. *Építőipari szakrajz*, kedden, csütörtökön és szombaton délután 2—5-ig, előadó: Boesky Kristóf ny. tanítóképző-intézeti tanár, kezdet december 2-án.

A tanfolyamok célja: iparosoknak, iparossegédeknek alkalmat adni arra, hogy a gya-

Az állandóan melegítő

„METEOR“

KÁLYHÁK

a legjobbak és leg-tökéletesebbek.

Kevés fűtőanyag, nagy fűtőképesség!

Minden tüzelőanyagra és minden fűtési célra alkalmasak! Kapható úgy egyszerű, mint diszesebb kivitelben!

Eddig 500.000 darab van forgalomban. Minden eredeti „Meteor“ kettős csillag védjeggyel van ellátva.

— Óvakodjanak tehát az értéktelen utánzattól! —

Eredeti „METEOR“ kályhák Baján csakis:

Drescher Gyula kereskedésében kaphatók.

korlatban szerzett ismereteiket a kor igényeinek megfelelően kiegészíthessék.

A jelentkezők az oktatás keretében felvett tárgyak közül szabadon választhatnak, egy-egy tanfolyamra legalább is 15 jelentkező szükséges; *a tanítás díjmentes.* Helyiségek: a városi polgári iskola tantermei. (Új iskola-épület I. emelet.)

Felkérjük tanfolyamokban résztvenni óhajtó iparos urakat, hogy október 15—31-ig az ipartestület vagy a polgári iskola hivatalos helyiségében jelentkezni sziveskedjenek.

Baja, 1909. október 10-én.

A továbbképző tanfolyam vezetősége.

Nem győzzük eléggé a fenti értesítést a t. iparosaink figyelmébe ajánlani. A miniszter évről-évre fokozottabb mértékben hoz áldozatokat ezen tanfolyamok fejlesztése érdekében azzal a nyilvánvaló célzattal, hogy ezeken a teljesen díjmentes tanfolyamokon a magyar iparosok tudásukat szélesbíthessék, gyarapíthassák. Saját érdekében teszik tehát t. iparosaink, ha ezen előadásokat szorgalmasabban látogatják, mint látogatták az elmúlt évben. Különben a mai számunkban cikkben foglalkozunk az iparosok képzésnek nagy nemzetgazdasági fontosságával.

Legfelsőbb elismerés. A közelmúltban lezajlott katonai nagygyakorlaton a cs. és kir. 25. gyalogezred egyik főhadnagya: *Gattaringer* Károly fődink, századparancsnoki minőségében oly dicséretes eredménnyel felelt meg feladatának, hogy őfelsége, amint azt a hivatalos lap 231. számában olvassuk, legfelsőbb megelégedésének kifejezését tudomására adni parancsolta. Ezzel a kitüntetéssel az »érdem érem« viselése megengedett. Gattaringer Károly Baja város katonai alapítványi helyének egyik ösztöndíjából végezte tanulmányait s ő az egyedüli, aki akadémiái végzettséggel célt ért és ma is a hadsereg kitünően képzett tisztje.

Államvasuti hír. A magyar királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a balatonvidéki vasuton folyó évi október hó 15-től Tapolczától Alsóörsig és Veszprémtől Alsóörsig egy-egy új személyvonat helyeztetik forgalomba.

Az előbbi vonat Tapolczáról d. u. 5 óra 16 perckor, az utóbbi pedig Veszprémből este 6 óra 11 perckor fog indulni.

Egyidejűleg vagyis október hó 15-től megszüntetnek a Tapolczáról d. u. 5 óra 1 perckor és az este 7 óra 46 perckor Alsóörsre, az Alsóörsről este 6 óra 42 perckor Balatonfüredre, a Balatonfüredről este 7 óra 17 perckor Alsóörsre, a Veszprémből d. u. 5 óra 20 perckor Alsóörsre és az Alsóörsről éjjel 10 óra 33 perckor Veszprémbe induló személyszállító vonat.

Családi idill. Hideg Mihály monostori gazda nagyon jól meg volna Miklós fiával, csak ne volna mindkettőjüknek olyan nagyon nehéz, összeférhetlen természete. Ez a nehéz természet gyakran okoz családi perpatvart. Most is, hogy szüreteltek, összekülönböztek azon, hogy ki mennyit kap a termésből. Ezen úgy összekaptak, hogy a fiu neki esett az apjának és alaposan elverte. Aztán kiöntötte a kádból az egész mustot. Ezért aztán Hideg Mihály feljelentette Miklós fiát a bajai bíróságnál.

A nagykendő. Kálóri Sarolta monostori menyecske olyan szép keszkenőt vett Baján, hogy az egész faluban beszéltek arról. Nem sokáig gyönyörködhetett azonban benne, mert egyszerre csak eltűnt a falu csodáját képező keszkenő. Hová lett, nem tudja, csak egy

jómódu asszonyt gyanúsít a lopással. A csendőrségnél megtette a feljelentést. Most nyomozzák a tolvajt.

Szeremlei cigányok. A szeremlei cigányok állandóan képviselve vannak a bajai bíróságnál. Most Bogdán Verona szeremlei cigányasszony azzal a panasszal járult a büntető bírósághoz, hogy sógora, Bogdán Antal meg akarta fojtani.

Narten bioskop, az ország legnagyobb és legkényelmesebben berendezett mozgófénykép színháza, működik néhány nap óta Baján. A bioskop pazar külső világítása ragyogó fényt terjeszt a vásártérre. És amilyen a külső effektus, olyan szép a színház mutatója is. Ma a következő műsor van. Szobrászat. Nagyon elfáradtam, kacagtató jelenet. Egy lovász gaztette. Egy királynő kegyence, szimfónia. Zeppelin kormányozható léghajójának repülése. Varázs köpeny bohózatos jelenet és végül befejezésül a »Szétfoszlott remények« című dráma. A bioskop képei szépek, tiszták és teljesen élethűek.

Rum és likőrök készítése házilag. 100—200 percent megtakarítás. 50 fillér egy adag legfinomabb rum-kivonat, vagy likőr-kivonat bármelyike. Használati utasítások és prospektusok ingyen bárki-
nek díjtalanul rendelkezésére állanak. Kapható egyedül **Gyarmati** Emil gyógyszer-tárában Baján.

Segédszerkesztő: **FODOR KÁROLY.** Kiadóhivatal: **WAGNER ANTAL** könyvkereskedésében.
Szerkesztőség telefon száma: 101. Kiadóhivatal telefon száma: 36.

Határidő üzlet

Baja, 1909. okt. 14

Buza	okt.-ra	14 K 75	14 K 41
Rozs	»	9 K 82	10 K 26
Zab	»	7 » 67	
Kukorica	»	7 » 76	6 » 94

Az árak 50 kg.-ként értendők.

Szabott árak.

Elegáns URAK és HÖLGYEK
ma már kizárólag

Kobrak-cipőt

hordanak,
amelyben a járás biztos és kényelmes.

Kapható:
LÁZÁR SÁMUEL

lát- és kötszerésznél
B A J A.

Elegáns fazon.

Jó polgári

K O S Z T

jutányosan kapható:

Erzsébet királyné-u. 20. sz. alatt.

Magyar királyi államvasutak
364586./909. szám.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1909—1910-re.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

Rákospalota—Ujpest—Budapest között: A Budapestre reggel 4 óra 8 perckor és éjjel 11 óra 20 perckor érkező, valamint a Budapestről éjjel 10 óra 30 perckor induló vonat megszüntetetik.

A Párkány-Nána felől reggel 8 óra 10 perckor Budapestre érkező vonat Rákospalota—Ujpesten rendszeresen megállítatik.

A pöstyén—verbói vonalon. Az esti vásár- és ünnepnapok megszüntetnek.

A Hólak-Trencsénteplicz—Trencsénteplicz fürdői vonalon. A Hólak-Trencséntepliczről éjjel 2 óra 40 perckor, délután 1 óra 35 perckor, este 8 óra 15 perckor és éjjel 11 óra 30 perckor induló, valamint a Hólak-Trencséntepliczre éjjel 1 óra 32 perckor, reggel 4 óra 42 perckor, délután 5 óra 40 perckor és éjjel 10 óra 39 perckor érkező motoros vonatok forgalmon kívül helyeztetnek.

A pozsony-újváros—újkomáromi vonalon. A délelőtti vegyesvonat Újkomáromból későbbben, azaz délután 12 óra 25 perckor indítatik és Pozsony-újvárosba délután 4 óra 46 perckor érkezik.

A dévénytő marcheggi vonalon. A délelőtti Marcheggre érkező személyvonat ezen állomáson esatlakozást nyer Gänserndort és Wien N. B. felé.

Az érsekújvár—privigyei vonalon. A jelenleg Nagybelictől Nyitraig személyszállítással közlekedő délutáni tehervonat csak Nagytapolcsánytól Nyitraig fog utasokat szállítani.

(Folyt. köv.)

A volt

özy. Spitzer Simonné és Tsa-féle

cserép-, tégl- és cementárugyára
ajánlja

leszállított árak mellett

tégla (fa- és körkemence égetésű)

Cserép, kizárólag csak fával égetve
Egyszerű cementlapok (□-mként)
Mintázott „ (2 k-tól felfelé)
Fayence lapok
Márvány mozaik lapok

Darabos mézs.

Portland és Román cement
Működő lépcsők, vályuk és kutmedencék.

Telefon sz. III. ☎ ☎ Telefon III. sz.

A gróf Battyányi Lajos-utca 13. számú házban 3 szoba, konyha, éléskamra, fűskamra és padlásból álló

UTCAI LAKÁS

november hó 1 ére kiadó

Az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek:

Dr. NYIRATY JÁNOS
ügyvédi irodájában.

Két ágy, egy szekrény

eladó

Munkácsi-u. 12.

Eladó ház.

A Belvárosban, annak kellő közepén levő, 3 utcai, 2 udvari szobából, 3 konyhából, 2 éléskamrából, pincéből, istállóból és 3 felszerből álló lakóház kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Dr. Lemberger Ármin ügyvédi irodája Baja, Haynald-utca.

Egy magános nőnek

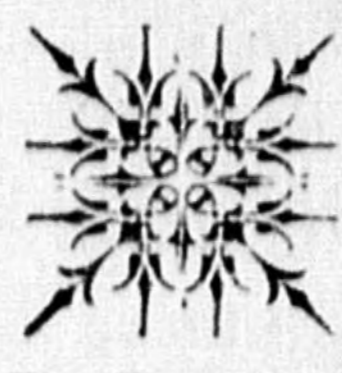
— asszony, vagy leány —

lakást ad

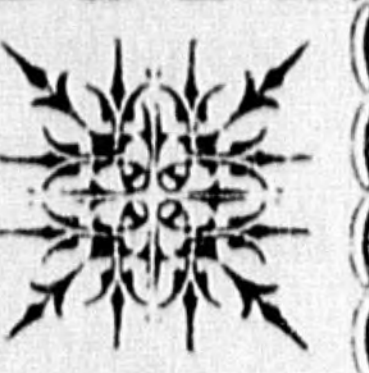
ellátással, vagy anélkül egy özvegy uri asszony.

Bővebb megtudható a kiadóhivatalban.

A
KADAR-UTCA 6. SZÁM ALATT
LEVŐ
HÁZ,
KORCSMÁVAL
ELADÓ.

MOST JELENT MEG!

FRÁTER LORÁNT LEGUJABB NÓTÁSKÖNYVE.

ÁRA 2 KORONA.

Kapható:

IFJ. WAGNER ANTAL

könyvkereskedésében

BAJÁN.

Női Divat Terem.

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy egy

elsőrendű női divat teremben

BÉCSBEN

az angol és francia munka

legkényesebb kivitelét a mai divat igénye szerint elsajátítottam.

Amidőn ezt a t. hölgyközönség b. tudomására hozom, ígérem, hogy b. rendelőim legjobb megelégedését, úgy izlés, mint pontos és előnyös kiszolgálás által elnyerni főtörekvésem lesz.

Kérve a t. hölgyközönség jóakaró, szives rendeléseit vagyok

kiváló tisztelettel

Jorgovics Sándorné

Deszkás-utca 12.

Szőlőoltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

INGYEN

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, a ki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s emellett sok szőlőkép van benne. Szőlőoltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó, olcsó ár mellett. Több ezer elismerő-levél, közte több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe, Bihardiószeg.

Uj lakatos-műhely.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, miszerint Baján, a Mátyás király-téren, a Trafikánt Károly-féle házban egy jól felszerelt

lakatos-műhelyt

nyitottam. Műhelyemben minden, a lakatos szakmába vágó munka a legpontosabban és legjobban fog elvégeztetni.

Elvállalok mindennemű épület és felszerelési, valamint villamoscsengők és fürdőszobák felszerelési s minden a lakatos szakmába vágó munkát, nemkülönben mérlegek javítását.

A n. é. közönséget jó és szolid munkáról biztosítva, kérem szives pártfogásukat.

Kitünő tisztelettel

Fischel Artur

lakatosmester.

Kiadó ház.

Öt utcai szoba és mellékhelyiségekből álló

HÁZ

(Deák Ferenc-utca 6. szám)

november 1-ére kiadandó.

Ugyan azon telken kisebb és nagyobb háztelkek eladók.